Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 279 – Prinsjesdag 2026 & belastingmaatregelen 2027

Inhoud

Maatregelen Pakket Belastingplan 2027

Inkomstenbelasting

- Lagere inflatiecorrectie in de inkomstenbelasting 2
- Bevriezing plafond pensioen en lijfrenten 2
- Einde van de startersaftrek in zicht 2
- Verhoging van het heffingvrij vermogen box 3 3
- Verlaging algemeen woningen tarief overdrachtsbelasting 3

Box 1
- Schijven en tarieven 4
- Tariefcorrectie 4
- De eigen woning in 2027 5

Box 2
- Tarieven 5

Box 3
- Tarieven 5

Box-overstijgend
- Heffingskortingen 6

Vennootschapsbelasting
- Schijven en tarieven 6

Erf- en schenkbelasting
- Schijven en tarieven 6

Overdrachtsbelasting
- Tarieven 7

Overig
- AOW-leeftijd in 2027 7

Alle voor 2027 geldende bedragen en percentages die in deze nieuwsbrief zijn vermeld, zijn voorlopig. Het is uiteindelijk afhankelijk van de parlementaire behandeling van het pakket Belastingplan 2027 hoe de cijfers en percentages geldend voor 2027 eruit gaan zien.

Maatregelen Pakket Belastingplan 2027

Het pakket Belastingplan 2027 bestaat uit een flink aantal maatregelen. Het aantal fiscale maatregelen op het gebied van oudedagsvoorzieningen, box 3 en eigen woning is echter zeer beperkt.

Belastingplan 2027 (BP 2027) - Overige fiscale maatregelen 2027 (OFM 2027)

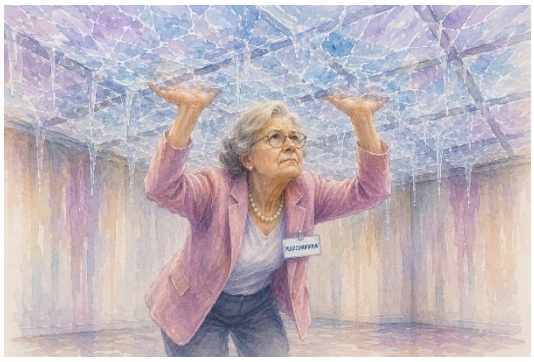
Op Prinsjesdag 2026 zijn de fiscale wetsvoorstellen van het pakket Belastingplan 2027 ingediend bij het parlement. Wij bespreken hierna een aantal relevante maatregelen.

Inkomstenbelasting

Lagere inflatiecorrectie in de inkomstenbelasting
Om ervoor te zorgen dat de belastingheffing gelijke tred houdt met de stijging van lonen en prijzen worden de bedragen in het belastingstelsel jaarlijks aangepast aan de inflatie. Het kabinet stelt voor om de inflatiecorrectie niet voor 100% toe te passen, maar voor 48%. De beperkte toepassing van de inflatiecorrectie vindt plaats in het kader van de vrijheidsbijdrage en leidt tot een verhoging van de belastingdruk. Dit effect is vooral merkbaar in de inkomstenbelasting, doordat schijfgrenzen, heffingskortingen en diverse fiscale grensbedragen minder sterk stijgen dan bij volledige indexatie.

Bevriezing plafond pensioen en lijfrenten
In het Belastingplan 2027 wordt voorgesteld om het plafond voor pensioen- en lijfrenteopbouw niet te indexeren in de jaren 2027 tot en met 2032. Dit plafond bedraagt voor deze periode € 137.800.

De voorgestelde maatregel voor pensioenen en lijfrenten leidt ertoe dat de aftoppingsgrens hetzelfde blijft als in voorgaande jaren en niet meestijgt met de loonontwikkeling. Als gevolg van deze maatregel kunnen naar schatting 280.000 mensen in 2027 minder pensioen opbouwen in vergelijking met de situatie waarbij er wel volledig zou worden geïndexeerd. Dit aantal is in 2032 gestegen naar 790.000 mensen. Deze groep belastingplichtigen heeft namelijk een inkomen boven het plafond van € 137.800. Schrale troost: voor het inkomen boven het plafond kan dan wel een nettopensioen of nettolijfrente in box 3 worden opgebouwd.

Belang voor de praktijk
Het gaat hier om een algemene budgettaire dekkingsmaatregel buiten de lijfrenteregeling. De bevriezing van het plafond voor pensioen- en lijfrenteopbouw is opgenomen in het coalitieakkoord 2026-2030 'Aan de slag'.

Einde van de startersaftrek in zicht
Het kabinet stelt voor de startersaftrek vrijwel volledig af te bouwen per 1 januari 2027 door deze te verlagen van € 2.123 naar € 10. Vervolgens wordt de regeling per 1 januari 2028 volledig afgeschaft. Daarnaast vervalt de willekeurige afschrijving voor starters eveneens per 2028 en wordt de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid per 1 januari 2029 beëindigd. Als onderbouwing wordt aangevoerd dat deze regelingen slechts beperkt doeltreffend in het stimuleren van ondernemerschap, terwijl zij relatief hoge uitvoeringskosten en een aanzienlijk budgettair beslag kennen.

Belang voor de praktijk
Voor ondernemers die gebruikmaken van deze startersregelingen én toeslagen ontvangen, is het belangrijk om te onderzoeken of door het wegvallen van de aftrekposten het verzamelinkomen hoger uitvalt, wat gevolgen kan hebben voor het recht op toeslagen.

Verhoging van het heffingvrij vermogen box 3
In 2026 bedraagt het heffingvrij vermogen in box 3 € 59.357. Het kabinet stelt voor om dat bedrag per 1 januari 2027 te verhogen naar € 60.098 (dubbel voor fiscale partners).

Belang voor de praktijk
In een Kamerbrief wordt toegelicht waarom in het Belastingplan 2027 geen grote box 3 maatregelen staan. Het kabinet geeft aan dat er onvoldoende politiek draagvlak bestaat voor een definitieve keuze en dat eerst verder overleg met beide Kamers nodig is. Het huidige wetsvoorstel Wet werkelijk rendement gaat uit van een vermogensaanwasbelasting, waarbij jaarlijks belasting wordt geheven over zowel reguliere opbrengsten als waardemutaties van vermogen. Een vermogenswinstbelasting (heffing bij realisatie van de winst) lijkt het beoogde eindbeeld. In de Kamerbrief worden vier scenario's geschetst:

- *Invoering van het huidige voorstel Wet werkelijk rendement vanaf 2028 met verbetering op onderdelen;*
- *Wet werkelijk rendement vanaf 2028, daarna door naar vermogenswinstbelasting rond 2030 (heffing bij realisatie van de winst);*
- *Wet werkelijk rendement intrekken. Huidig forfaitair systeem met tegenbewijs blijft langer bestaan. Rechtstreekse overgang naar een vermogenswinstbelasting rond 2030;*
- *Snelle overgang naar vermogenswinstbelasting. Vanaf 2028 vermogenswinstbelasting voor financiële instrumenten zoals aandelen, obligaties en opties. Vanaf 2030 uitbreiding naar overige vermogensbestanddelen*

Met name het laatste scenario roept vragen op. Waar de politiek al jaren worstelt met de vormgeving van box 3, lijkt nu te worden gedacht aan een fundamentele stelselwijziging binnen een zeer korte termijn. Dat zou niet alleen ingrijpende aanpassingen vergen van banken, verzekeraars en softwareleveranciers, maar ook van de Belastingdienst zelf. De ambitie is duidelijk, maar de uitvoerbaarheid binnen deze termijnen allerminst.

Verlaging algemeen woningen tarief overdrachtsbelasting
Het algemene woningtarief in de overdrachtsbelasting wordt verlaagd van 8% naar 7%. Dit geldt voor de verkrijging van woningen die niet als hoofdverblijf zullen worden gebruikt, zoals verhuurde woningen, tweede woningen en vakantiewoningen. Het kabinet beoogt hiermee investeringen in woningen aantrekkelijker te maken. Het tarief voor woningen bestemd voor eigen bewoning (2%) en de startersvrijstelling (0%) blijven ongewijzigd.

Inkomstenbelasting

Box 1

Schijven en tarieven

Vanaf 2027 zien de belastingschijven en -tarieven voor box 1 er als volgt uit:

Niet AOW-gerechtigd

	1e schijf	2e schijf	3e schijf
Inkomen	tot € 39.247	vanaf € 39.247	vanaf € 78.426
Belastingtarief 2027	36,23%	38,16%	49,50%

AOW-gerechtigd en geboren na 31-12-1945

	1e schijf	2e schijf	3e schijf
Inkomen	tot € 39.247	vanaf € 39.247	vanaf € 78.426
Belastingtarief 2027	18,33%	38,16%	49,50%

AOW-gerechtigd en geboren voor 1-1-1946

	1e schijf	2e schijf	3e schijf
Inkomen	tot € 41.637	vanaf € 41.637	vanaf € 78.426
Belastingtarief 2027	18,33%	38,16%	49,50%

De inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet stijgt volgend jaar met 0,17%. Dat geldt zowel voor de werkgeversbijdrage als voor de bijdrage die onder andere uitkeringsgerechtigden verschuldigd zijn over hun pensioen-, stamrecht- en lijfrente-uitkeringen. Het verschil tussen beide tarieven bedraagt al jaren 1,25%.

Inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet	2026	2027
Werkgeversbijdrage (hoge bijdrage)	6,10%	6,27%
Bijdrage uitkeringsgerechtigden (lage bijdrage)	4,85%	5,02%

Tariefcorrectie

Aftrekbare kosten kunnen in 2027 tegen een tarief van maximaal 49,50% in aftrek worden gebracht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de lijfrentestortingen. Voor veel aftrekposten geldt echter de zogeheten tariefcorrectie waardoor deze in 2027 tegen een tarief van maximaal 38,16%, het tarief in de tweede schijf inkomstenbelasting, in aftrek kunnen worden gebracht.

Als het inkomen van een belastingplichtige in de hoogste schijf inkomstenbelasting (49,50% in 2023, 2024, 2025, 2026 en 2027) wordt belast, dan worden aftrekbare kosten ook tegen dit tarief in aanmerking genomen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de aftrek van lijfrentestortingen. Op deze hoofdregel zijn belangrijke uitzonderingen gemaakt. Bijvoorbeeld voor de aftrekbare kosten van de eigen woning, zoals eigenwoningrente, erfpachtcanons en de bemiddelingsnota van de hypotheekadviseur. Deze kosten worden maximaal in aanmerking genomen tegen een tarief van 38,16% (2027). Dat is dus 11,34% lager dan waartegen de inkomsten uit de eigen woning – met name het eigenwoningforfait – maximaal worden belast.
In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de tariefcorrectie tot en met 2027 te zien.

	2024	2025	2026	2027
Maximaal aftrektarief	36,97%	37,48%	37,56%	38,16%

De tariefcorrectie geldt niet alleen voor de aftrekbare kosten van de eigen woning, maar ook voor de volgende aftrekbare posten:
- ondernemersaftrek
- MKB-winstvrijstelling;
- Terbeschikkingstellingsvrijstelling;
- aftrek van onderhoudsverplichtingen (alimentatie);
- aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten en weekenduitgaven voor gehandicapten;
- aftrek van scholingsuitgaven;
- giftenaftrek;
- restant persoonsgebonden aftrek van voorgaande jaren;
- verliezen op beleggingen in durfkapitaal.

Belang voor de praktijk
De tariefcorrectie geldt niet voor alle aftrekposten. Een belangrijke uitzondering is bijvoorbeeld de aftrek van stortingen voor lijfrentevoorzieningen. Deze lijfrenteaftrek gaat 'gewoon' tegen maximaal 49,50%. Dit verandert ook niet. Lijfrenteaftrek heeft dus een streepje voor op hypotheekrenteaftrek.

De eigen woning in 2027

Volgend jaar geen grote wijzigingen in de eigenwoningregeling.
Het tarief waartegen onder andere de hypotheekrente maximaal in aftrek kan worden gebracht bedraagt in 2027 38,16%. De al eerder ingezette beperking van de Hillen-aftrek wordt voortgezet.

	2027
Eigenwoningforfait	
€ 75.000 - € 1.350.000*	0,35%
Meer dan € 1.350.000*	2,35%
Hillenaftrek	67,07%
Box 1 Toptarief	49,50%
Max. aftrektarief aftrekbare kosten	38,16%

*onder voorbehoud, definitief grensbedrag nog niet bekend

Box 2

Tarieven

	1e schijf	2e schijf
Inkomen uit aanmerkelijk belang	Tot € 69.607	Vanaf € 69.607
Belastingtarief 2027	24,5%	31%

Box 3

Tarieven

Het tarief inkomstenbelasting over het inkomen in box 3 blijft volgend jaar gelijk aan dat van 2026. Het heffingvrij vermogen stijgt.

	2026	2027
Tarief inkomen uit sparen en beleggen	36%	36%
Heffingvrij vermogen	€ 59.357	€ 60.098

Box-overstijgend

Heffingskortingen

In 2027 laten de aanpassingen van de heffingskortingen een gemengd beeld zien.

Heffingskortingen zijn kortingen op de te betalen inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen. In het Belastingplan 2027 is voorzien in een stijging van de arbeidskorting. De verhoging van de arbeidskorting wordt grotendeels gedekt door de verlaging van de inkomensafhankelijke combinatiekorting en de ouderenkorting. Hierna volgt een overzicht van de heffingskortingen 2026-2027.

	2026	2027
Maximum algemene heffingskorting onder AOW-leeftijd	€ 3.115	€ 3.154
Maximum arbeidskorting	€ 5.712	€ 5.929
Maximum inkomensafhankelijke combinatiekorting	€ 3.032	€ 2.918
Jonggehandicaptenkorting	€ 923	€ 935
Ouderenkorting	€ 2.067	€ 1.993
Alleenstaande ouderenkorting	€ 540	€ 547

Vennootschapsbelasting

Schijven en tarieven

De schijfgrens voor de vennootschapsbelasting bedraagt in 2027 (net als in 2026) € 200.000. De tarieven blijven ongewijzigd ten opzichte van 2026.

Tarief vennootschapsbelasting	
Winst t/m € 200.000	19,0%
Winst boven € 200.000	25,8%

Erf- en schenkbelasting

Schijven en tarieven

In 2027 blijven de tarieven ongewijzigd. De schijflengte (in 2026: € 158.669) is wel aangepast.

Verkrijger	Schijven en tarieven 2027	
	< € 162.795	≥ € 162.795
Partner/kinderen	10%	20%
(Achter)kleinkinderen	18%	36%
Overige verkrijgers	30%	40%

Overdrachtsbelasting

Tarieven

Tarief overdrachtsbelasting	2026	2027
Verlaagd tarief woningen (hoofdverblijf)	2%	2%
Algemeen tarief	10,4%	10,4%
Algemeen tarief woningen	8%	7%
Startersvrijstelling grensbedrag	€ 555.000	€ 615.000*

* onder voorbehoud, definitief grensbedrag nog niet bekend

Overig

AOW-leeftijd in 2027

In 2027 blijft de AOW-leeftijd ongewijzigd op 67 jaar.

In de wet is vastgelegd dat voor iedere 4,5 maand dat Nederlanders naar verwachting langer leven, de AOW-leeftijd automatisch met 3 maanden omhooggaat. Dat gebeurt op basis van de jaarlijkse CBS-prognose voor de resterende levensverwachting van 65-jarigen.

In 2027 blijft de AOW-leeftijd op 67 jaar. De AOW-leeftijd is onder meer relevant voor de vroegste en uiterste ingangsdatum van pensioen, lijfrenten en goudenhanddrukstamrechten.

Jaar	AOW-leeftijd
2026	67 jaar
2027	67 jaar
2028 e.v.	67 jaar en 3 maanden

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie
Gerda Lagarde
Ferd Beukers
Riccardo Folkers
Ruben Stam

Wil je opgenomen worden op de verzendlijst of wil je de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

Alle afbeeldingen in deze nieuwsbrief zijn met behulp van AI gegenereerd.

© 2026 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden

